

Téma týdne: Volby jdou do finále

Co je ve hře

Vybírání amerického prezidenta by formálně mělo skončit v úterý 3. listopadu, ale sčítání hlasů se může protáhnout. Kromě hlavy exekutivy Američané také obmění většinu zákonodárců v Kongresu. Rozhodnou totiž o novém obsazení Sněmovny reprezentantů, v které, od posledních voleb roku 2018, drží většinu Demokratická strana. Voliči vymění také třetinu senátorů. V Senátu mají dnes naopak většinu republikáni.

Zde se nabízí různé povolební konstelace, kdo ovládne Kongres a kdo prezidentské křeslo. Jedná se přitom o zásadní věc. Může se stát, že demokraté, kromě získání úřadu prezidenta, dostanou pod kontrolu i celý Kongres (tedy Sněmovnu reprezentantů i Senát), což by pravděpodobně usnadnilo hladké projití štedrého stimulačního balíku na podporu ekonomiky. Pokud Biden vyhraje, ale republikáni budou nadále disponovat většinou v Senátu, mohou tak blokovat snahy Bidena.

Vliv na zahraniční ekonomiky

Úspěch Donalda Trumpa by pro Čínu představoval spíše negativní zprávu. Ten totiž inicioval vzájemnou obchodní válku, která sice skončila dohodou, ale nepřinesla kýžený výsledek. Čína svůj přístup příliš nezměnila. Jeho agresivní zahraniční politika navíc nepřinesla ani chtěný přesun výroby z Číny do USA, jak si prezident přál. Nasměrovala investory spíše do jiných zemí s nízkými produkčními náklady, jako jsou Vietnam nebo Thajsko. Trumpovo další volební období by tak mohlo pokračovat v eskalaci vztahů. Biden by sice aktuální kurz americko-čínských vztahů neotočil o 180 stupňů. Chce totiž přimět Čínu respektovat mezinárodní obchodní pravidla tím, že jí zapojí do implementace multilaterálních strategií WTO. Dá se ale předpokládat alespoň určité uvolnění. Proto by jeho případné zvolení mohlo mít i pozitivní dopad na čínský juan. To by tak celkově mohlo podpořit současné velice slušné čínské zotavování, kdy poslední výsledek Indexu nákupních manažerů (PMI) měřící ekonomickou aktivitu v Číně se zvýšil na 53,6 ze zářijových 53 bodů. Říjnový údaj je tak nejvyšší od roku 2011.

Další zemí, která citelně pocítí dopad volebních výsledků, bude Rusko. Případné vítězství Bidena by mohlo oslabit ruský rubl. Zatímco americko-čínské vztahy by se po demokratickém vítězství mohly dočkat uvolnění, ty s Ruskem by naopak mohly ještě více zamrznout.

Dolar proti rublu se sice nachází těsně pod nejvyššími hodnotami. I tak se dá spekulovat o určitém prostoru pro další posun vzhůru k silnějšímu dolaru a slabšímu rublu. Více zásadní roli pro rubl ale sehraje možné snížení ruských úrokových sazeb či pokles cen ropy.

Předehra na akciových trzích

Americké akcie v pátek oslabily, a to především kvůli technologickým podnikům. Investoři vnímají zvýšené riziko z rostoucího počtu nově nakažených a s tím spojenými opatřeními, které negativně dopadají do ekonomiky. Na vině je i nejistota kvůli blížícím se prezidentským volbám a samotné výsledky firem. Za uplynulý týden Dow spadl o 6,47 %, S&P 500 se snížil o 5,64 % a Nasdaq Composite přišel o 5,51 %. Akcie zaznamenaly nejvýraznější týdenní pokles od března. Apple v pátek propadl o 5,6 %, když investoři negativně reagovali na zprávu, že pokles čtvrtletních tržeb z prodeje iPhoneů byl výraznější. Amazon zaznamenal ztrátu o 5,45 %. Firma v komentáři totiž předpověděla nárůst nákladů v souvislosti s pandemií covidu-19. Akcie provozovatele sociální sítě Facebook pak oslabily o 6,3 %, když společnost vyhlásila s nejistotou obtížnější podmínky v příštím roce. Nicméně začátkem týdne americké akciové indexy vzrostly a umazaly část ztrát z minulého týdne.

Poslední eso v rukávu

Prezidentští kandidáti využijí veškerý zbylý čas pro získání posledních nerozhodnutých voličů. Zatímco Biden stráví úterý na mítincích v rodné Pensylvánii, Trump plánuje vyrazit hned do čtyř klíčových států: Severní Karolíny, Pensylvánie, Wisconsinu a Michiganu. Na nadcházející volby se pečlivě připravují také úřady a policie. Spekuluje se totiž, že příznivci obou kandidátů mohou vyjít do ulic kvůli výsledkům. Podle některých může dojít ke střetům už během sčítání hlasů. Jeden z nejspornějších bodů, který může spustit nepokoje, je problematika způsobu volby. Republikáni totiž podali řadu žalob týkajících se pravidel pro poštovní hlasování, které tamní úřady zavedly ve snaze ulehčit možnost zaslání hlasu na dálku. Největší spory se týkají možnosti přijmout i volební obálky, které dorazí až tři dny po volbách, ovšem za předpokladu, že byly odeslány nejpozději ve volební den. „Hned jak ty volby skončí, povoláme na to naše právníky,“ řekl v neděli Trump novinářům.

*Ing. Richard Bechník
investiční analytik Fincentrum & Swiss Life Select a.s.*